

ข้อบังคับ

เครื่อง แต่งตัว ตำราชิก กองเสือป่า

ราชกิจจานุเบกษา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรง ดำรง พระยศ เป็น นายกองใหญ่
แต่ ทรง ดำรง ตำแหน่ง ผู้บังคับ การ กอง เสือป่า ทรง พระราชดำริเห็นว่า
เครื่อง แต่งกาย ของ ตำราชิก กอง เสือป่า ควร จะ กำหนดไว้ ให้เป็นระเบียบ
เรียบร้อย อันดี จึง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้ง ข้อ บังคับ ขึ้นไว้
ดังนี้

การใช้ ข้อ บังคับ

- ข้อ ๑ ข้อ บังคับ นี้ ให้ เรียกว่า “ข้อ บังคับ เครื่อง แต่งตัว ตำราชิก
กองเสือป่า รัตนโกสินทร ศักราช ๑๓๐ ”
- ข้อ ๒ ข้อ บังคับ นี้ ให้ ใช้ ใน กองเสือป่า ตั้งแต่วันที่ ๖ พฤษภาคม
ร. ศ. ๑๓๐ เป็นต้นไป

ว่าด้วย เครื่อง แต่งตัว

ข้อ ๓ มี หมวก ๒ อย่าง

อย่าง ที่ ๑ หมวก สักหลาด คำใบ กว้าง พับใบข้าง ขวาชั้นไป กัด
ไว้กับตัว หมวก มี แพร่ สี่คำ กับ เหลือง จับ เป็น ดอกไม้ ติด ข้างขวา ที่ พับ
มี ตรา หน้าเสื้อ ติด บน ดอกไม้ มี ผ้า ถาย หนึ่ง เลื่อ พับ มี สาย รัต คาง หนึ่ง คำ
มี ขน นก ขาว สำหรับ ผู้ ที่ เป็น ชั้น นาย ใช้ บก ข้างขวา หมวก บาง คราว

อย่าง ที่ ๒ หมวก เกือบ ทรง หม้อ ตาด สี่ คำ พับ ผ้า ถาย หนึ่ง เลื่อ
กระบัง หน้า หนึ่ง คำ มี สาย รัต คาง หนึ่ง คำ ถ้า เป็น ชั้น นาย กอง ให้ ใช้
สาย รัต คาง เป็น แถบ ทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร และ มี ตรา หน้าเสื้อ ติด
ที่ หน้า หมวก

ข้อ ๔ มี เสื้อ ๓ อย่าง

อย่าง ที่ ๑ เสื้อ รูป เสื้อ เซ็ด คอ พับ สี่ คำ มี คุม สี่ คำ ที่ คอ ๑ ที่ หน้า ออก ๒
มี กระเป๋าสอง ข้าง มี ใบ ปก กระเป๋าคุม กัด

อย่าง ที่ ๒ เสื้อ สักหลาด คำ รูป ทุญิก คอ พับ แบน เปิด มี ขดใบ ถวด
สี่ เหลือง ตรง ริม หน้า ออก ตาม ตะเข็บ ชั้น ข้อมือ และ ปาก กระเป๋ ข้อมือ พับ
กัด กว้าง ๑๐ เซนติเมตร ติด คุม ของ เหลือง เกดียง ที่ ข้อมือ ๑ เม็ด
มี คุม ของ เหลือง ชนิด เดียว กัน ติด ที่ หน้า ออก แถบ เดียว ๔ เม็ด ที่ ปก
กระเป๋ ข้าง ละ ๑ เม็ด ข้าง หลัง ๒ เม็ด

อย่างที่ ๓ เสื้อรูปแต่ง เวตาเย็น ผ้าขาว มีตุ้มทองเหลืองเกิดขึ้น

สองแถว ๆ ละสองตุ้ม

ข้อ ๕ มีเสื้ออีกผ้าดีหนึ่งพอก ตุ้มทองเหลืองเกิดขึ้น แถวเดียว

๓ ตุ้ม

ข้อ ๖ มีเสื้อเชิ้ตขาว หน้าอกแดง ข้อมือแดง คัดคอเชิ้ตผ้าดินนีน

แดง ชนิดตั้ง หรือตั้งพับ

ข้อ ๗ มีผ้าผูกคอ ๒ อย่าง

อย่างที่ ๑ ผ้ายาวดี ผูกอย่างแบบที่เรียกว่าเงื่อนกลาด

(เชเดอรันฮอต)

อย่างที่ ๒ ผ้ายาวดี ตัดเกิดขึ้น ผูกอย่างหูกระต่าย

ข้อ ๘ มีกางเกง ๓ อย่าง

อย่างที่ ๑ กางเกงสีดำ ขาดัน รูปสำหรับขี่ม้า

อย่างที่ ๒ กางเกงสีดำ ขาดัน รูปกางเกงไทย

อย่างที่ ๓ กางเกงขายาว ฤๅสั้น สีดำ มีแถบเหลืองกว้าง ๑ เซนติ

เมตร คัดที่ตะเข็บ นอกขา ถ้าเป็นชั้น นายกองให้ คัดสองแถบเคียง

คู่กัน ถ้าเป็นสมาชิกสำหรับให้ ให้เป็นดวงดีเหลือง แทน แถบ

ข้อ ๙ มีถุงเท้ายาวสีดำ

ข้อ ๑๐ มีรองเท้า ๓ อย่าง

อย่างที่ ๑ รองเท้าสูงหนังดำ

อย่าง ที่ ๒ รองเท้าหนังดำหุ้มข้อเท้า มีเชือกร้อย

อย่าง ที่ ๓ รองเท้าหนังดำเกลี้ยง

ข้อ ๑๑ ให้สมาชิกทั้งปวง มีเสื้อกันหนาว รูปเสื้อคลุมยาว คอพับ สักหลาดสีดำ ขั้วใน แพร เหลือง ที่คอ มีสักหลาดเหลือง มีตราหน้า เสื้อติดที่หน้าอก ทั้ง ข้าง มีสายโซ่ทองเหลือง โยงต่อกับตราจาก ข้างขวาไปข้างซ้าย กับเครื่องแต่งตัว อย่างอื่น ซึ่งไม่เป็น หลักสำคัญ เช่น เสื้อกันฝน หรือ เครื่องที่ ประกอบ เครื่อง แต่งตัว เพื่อ ความ เรียบร้อยใน การ บาง อย่าง หรือ เพื่อ สดวกใน ราชการ สนาม เป็นต้น ซึ่งไม่ ได้กล่าว ใน ข้อบังคับนี้โดย เฉพาะ นั้น ให้ผู้บังคับการ มีอำนาจ กำหนด ให้สมาชิก ใช้ ได้ตาม สสมควร

ข้อ ๑๒ เครื่อง แต่งตัวทุกอย่าง ที่กล่าวมาแล้วนี้ เป็น ของ ที่อนุญาต ให้ ใช้ แต่งตัวได้ แต่ ไม่ ใช้ บังคับว่า สมาชิก ทุก ๆ คน จำเป็น จะต้อง มีไว้ทุก ๆ สิ่ง ที่จำเป็นโดย แท้ นั้น เฉพาะ แต่ สิ่ง ที่ จะ ใช้ คู่ เข้า เป็น เครื่อง สนาม คือ

- (๑) หมวกสักหลาดดำ
- (๒) เสื้อรูปเสื้อสีดำ
- (๓) กางเกง ขาสั้น สีดำ ชนิด รูป กางเกงไทย
- (๔) รองเท้า ยาว ดำ
- (๕) รองเท้า หนังดำ ชนิด หุ้ม ข้อเท้า ร้อย เชือก

นอกจากสิ่ง ที่ กล่าว แล้ว ทั้ง ๕ สิ่ง นี้ เป็น แต่กำหนดไว้เพื่อว่า
ต่อมาอีก ผู้ใด มีความประสงค์ จะ แต่ง ตัว ให้งาม ๆ ตาม เวลา อัน ควร จะ
แต่งได้ ก็ จะ ได้ จัด สักร่าง เครื่อง แต่งตัว ขึ้นให้ ถูก ต้อง ตาม แบบ
ว่า ด้วย เครื่อง หมาย ต่าง ๆ

ข้อ ๑๓ นาย กอง แด นาย หมู ซึ่ง มี ชั้น ยศ สูง ต่ำ กว่า กัน นั้น
ให้ มี เครื่อง หมาย ให้ เห็น ตำแหน่ง ยศ ต่าง กัน คือ

(๑) นาย หมู นั้น ให้ มี บั้ง ติด เป็น เครื่อง หมาย ยศ ตาม ตำแหน่ง ดังนี้

นาย หมู ใหญ่	๔ บั้ง
นาย หมู เอก	๓ บั้ง
นาย หมู โท	๒ บั้ง
นาย หมู ตร์	๑ บั้ง

(๒) นาย กอง นั้น ให้ มี จักร ติด เป็น เครื่อง หมาย ยศ ตาม ตำแหน่ง ดังนี้

นาย กอง ใหญ่	๔ จักร
นาย กอง เอก	๓ จักร
นาย กอง โท	๒ จักร
นาย กอง ตร์	๑ จักร

ข้อ ๑๔ ลักษณะ แห่ง เครื่อง หมาย ยศ และ วิธี ติด ให้ ใช้ ดังนี้ คือ

(๑) บั้ง สำหรับ ใช้ กับ เสื้อ รูป เชิด แตร รูป ทิศ ให้ ทำ ด้วย แถบ ผ่า สี่ เหลี่ยม
กว้าง ๑ เซนติเมตร แต่ ให้ ติด ที่ แขน เสื้อ ข้าง ซ้าย เห็น ข้อ คอก

สำหรับใช้กับเสื้อเวตาเย็น ให้ทำด้วยแถบทอง กว้าง ๓ นิ้ว เช่นเดิมแต่
แต่ให้ตัดนำออกเสื้อที่พิมพ์

(๒) จักรให้ทำด้วยทองเหลือง สำหรับใช้กับเสื้อทุกชนิด ถ้าใช้
กับเสื้อรูปเชิดแต่รูปทูนิกให้ตัดที่คอพับ ถ้าใช้กับเสื้อเวตาเย็น
ให้ตัดนำออกเสื้อที่พิมพ์

ข้อ ๑๕ สมาชิกมีเครื่องหมายลำดับยศนั้นแล้วก็ดี ยังหาพอที่
ให้เห็นว่าผู้ใดเป็นสมาชิกประเภทใดไม่ ให้เพิ่มเครื่องหมายขึ้น
สำหรับสมาชิกตามประเภทดังนี้

(๑) สมาชิกที่ได้ลำดับแล้ว ให้ใช้ตัวอักษรย่อพระปรมาภิไธย

(๒) สมาชิกสำรวจให้ใช้ตัว ส.

เครื่องหมายนี้ให้ตัดที่คอเสื้อรูปเชิดแต่ทูนิก และตัดที่นำออกพับ
เสื้อเวตาเย็น

ข้อ ๑๖ สมาชิกที่ประจำกอง และสมาชิกสำรวจพิเศษ ให้มีเครื่อง
หมายดังนี้

(๑) ผู้ที่ประจำกองบัญชาการ ให้ใช้แป้นรูปเสื้ออยู่กลางจักร
ทำด้วยทองเหลือง

(๒) ผู้ที่ประจำกองรักษให้ใช้แถบทองเหลือง หมายถึง ร้อย

เครื่องหมายนี้ให้ตัดที่ปกกระเป๋าด้านเสื้อรูปเชิดและทูนิก และเสื้อเวตา

ยื่นให้ คิด ออก ข้าย ตรง แนว ตุ่ม ที่ ๑ สมานึก ที่ มิได้ ประจำ ของ หรือ ที่ มิ
ใช้ เป็น ตำรอง พิเศษ จะ ใช้ เครื่อง หมาย เช่น กล่าว แล้ว ใน ข้อ ๑๕ นี้ ไม่ ได้
ข้อ ๑๗ สมานึก เลือบ ำ ทุก ๆ คน ให้ มี เครื่อง หมาย ดัง เกิด ได้ ว่า
เป็น สมานึก สำหรับ คิด ที่ เลือบ ใน เวลา ที่ มิ ได้ แต่ง เครื่อง เลือบ ำ เพื่อ
สมานึก ที่ มิ รู้ จัก กัน ส่วน ตัว ก็ จะ ได้ ดัง เกิด เห็น ได้ โดย ทันที ว่า ผู้ใด
เป็น สมานึก เครื่อง หมาย อัน นี้ จะ มี ตรา หน้า เลือบ เป็น สำคัญ มิ แล่น
บ้าย เพื่อ จด เลข ประจำ ตัว สมานึก เครื่อง หมาย เช่น นี้ ยกระบัตร์ จะ ได้
จัด สร้าง ขึ้น ไว้ เพื่อ จำหน่าย ให้ แก่ สมานึก ตาม ราคา อัน สมควร แต่ ถึง
แม้ จะ หาย หก ตก หล่น ไป อย่างใด ก็ ห้าม มิ ให้ สมานึก สร้าง ขึ้น โดย ตำพัง
ตนเอง เป็น อันขาด ต้อง ให้ มา รับ ไป จาก ยกระบัตร์ อีก อัน หนึ่ง ใหม่
เพื่อ จะ ได้ เป็น หนทาง ให้ กอง ทราบ ไว้ ว่า เครื่อง หมาย เช่น นี้ ได้ หาย ไป

ว่า ด้วย ตำตราดู และ มิเท่า สำหรับ ตำแหน่ง

ข้อ ๑๘ นายกอง ให้ ใช้ กระบี่ ดั้น ผัก หนึ่ง ตำ เครื่อง ของ เหลือง
มี ภู่ สาย โหม ของ ดับ ตำ มี สาย กระบี่ และ เข็มขัด หนึ่ง ตำ เครื่อง ของ เหลือง
กับ มี มีด และ เข็มขัด อย่าง สมานึก อื่น ๆ ด้วย

ข้อ ๑๙ นายกอง แด นายหมู่ ใหญ่ ให้ มิเท่า สำหรับ ตำแหน่ง
เป็น มิเท่า หัว เตียม ของ เหลือง มี ปดอก คิด อักษร พระปรมาภิไธย
เจาะ รู ที่ ได้ หัว เตียม ลง มา ร้อย สาย โหม ของ

ข้อ ๒๐ นาย หมู่ และ สมาชิก ทัวไม่ ให้ ไซ่ มัด มี ผัก หรือ ซอง ร้อย กับ เจิม ขัด หนึ่ง คำ

ข้อ ๒๑ ตำตรา ขุน นอก จาก ที่ ก่อตัวไว้ แล่น นี้ เพื่อ สักดอง ใน ราชการ ส่นาม ให้ ผู้บังคับ การ กำหนด ให้ สมาชิก ไซ่ ได้ ตาม ที่ เห็น สสมควร

ว่าด้วย กำหนดการ แต่งตัว

ข้อ ๒๒ ให้ สมาชิก แต่ง ตัว ให้ เป็น ระเบียบ ดัง นี้

เต็มยศ หมวก สัก หวด ต่ำ ถ้า เป็น ชั้น นาย กอง ให้ บัด ชน นก เสื้อ ทุนิค เสื้อ เชิด ผ่า ดิน นิน ขาว กับ คอ ตั้ง ผูก ผ่า ผูก คอ ถาย เสื้อ กางเกง มัด แถบ คาคมิต นอก เสื้อ ถ้า เป็น ชั้น นาย กอง คาค กระทบ ดัน นอก เสื้อ รอง เท้า เกิดยง ถ้า มี คำ ตั้ง ให้ สรวม กางเกง ขาดัน คอง ไซ่ รองเท้า สูง

ครึ่งยศ แต่ง เหมือน เต็มยศ

ส่นาม หมวก สัก หวด ต่ำ เสื้อ รูป เชิด ผูก ผ่า ผูก คอ ถาย เสื้อ กางเกง ต่ำ ขาดัน ชนิต ชีมา หรือ อย่าง กางเกง ไทย คาค มิต ถ้า เป็น ชั้น นาย กอง คาค กระทบ ดัน หรือ มัด ตาม แต่ จะ มี คำ ตั้ง ถ้า สรวม กางเกง ชนิต ชีมา ให้ ไซ่ รองเท้า สูง ถ้า สรวม กางเกง ไทย ให้ ไซ่ กุ้ง เท้า ยาว กับ รองเท้า ร้อย เชือก

สโมสร หมวก เก็บ เสื้อ เวตา เย็น เสื้อ กก เสื้อ เชิด ขาว แด คอ ผูก ผ่า ผูก คอ แพร่ ค้วน ต่ำ กางเกง แถบ ขาว ยาว รองเท้า เกิดยง

ข้อ ๒๓ ผู้ที่มีหน้าที่ถือไม้เท้าเครื่องหมายยศ ตั้งกล่าวมาแล้ว
ในข้อ ๑๙ นั้น ให้ถือไม้เท้าในเมื่อแต่งเครื่องทุกชนิด เว้นแต่
เครื่องสโมสร จึงให้ถือไม้เท้าอย่างอื่นได้ตามชอบใจ ส่วนสมาชิกที่
มิได้เป็นนายกองค์อนุภาควิทยาศาสตร์ให้ถือไม้เท้าได้ตามชอบใจ ในขณะที่แต่ง
เครื่องสโมสร แต่ในเวลาแต่งเครื่องอย่างอื่น ห้ามมิให้ถือไม้เท้า
นอกจากที่จะได้รับอนุญาตจากผู้บังคับกอง หรือนายที่มียศสูงกว่า
ผู้อื่นในที่ ๆ ตนประจำอยู่

ข้อ ๒๔ เวลาแต่งเต็มยศ ครึ่งยศ และเครื่องสโมสร ผู้ที่ได้รับ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญ ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
แถมเหรียญได้ทุกชนิด ถ้าเวลาแต่งเครื่องสดนามให้ใช้แพรแถบสีของ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญ หรือถ้าแม้จะมีเวลาที่ จะติดเครื่อง
ราชอิสริยาภรณ์ แลเหรียญ ก็ให้ใช้เครื่องราชอิสริยาภรณ์ อย่างที่คิด
เป็นแถวเดียวกับเหรียญเท่านั้น ห้ามมิให้ใช้ตราติดอก หรือถ่าย
ถ่าย แล ถ่าย คดอง คอ

ข้อ ๒๕ การแต่งตัวที่ได้กำหนดไว้ นี้ กำหนดไว้เพื่อเป็นหลัก
แห่งการแต่งตัวสมาชิกกองเสือป่า แต่ถ้ามีพระบรมราชโองการ ให้
สมาชิกแต่งตัวประการใดแล้ว ไม่เป็นอันผิดต่อข้อบังคับนี้

ข้อ ๒๖ เพื่อจะป้องกันมิให้เป็น การเข้าใจผิดไปจากข้อบังคับนี้
ให้กระทรวงการเคหะตำบลทำเครื่องแต่งตัวทุกอย่างไว้สำหรับเป็นแบบในการ
สร้างเครื่องแต่งตัวสืบไป จะทำให้ผิดจากแบบนี้ไม่ได้

ว่าด้วย ผู้กระทำผิด จาก ขอบังคับ นี้

ข้อ ๒๗ ถ้าสมาชิกใด ประพฤติผิด ต่อ ขอบังคับ นี้ มีความผิดให้ปรับเป็นเงินไม่เกินกว่า ๑ บาท ต่อ ๑ ข้อ ที่ ประพฤติผิด

ข้อ บังคับนี้ ตั้ง ขึ้นไว้ ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๐

กฎเสนาบดี

ว่าด้วย นาทิ เรือรบ ช่วย ระวัง เหตุ

ตาม หัวเมือง ชาย ทะเล ร.ศ. ๑๓๐

ด้วยใน การที่ เรือรบ ออกไป ผักหัดหรือไปราชการนอกกรุง บางคราว มี เหตุการณ์ ที่ ฝ่ายเทศาภิบาล ขอ กำลัง ทหาร ช่วยใน การ ระวัง เหตุ หรือ จับกุม คน ร้าย หนึ่ง ถ้า เรือรบ ไปพบ เห็น การ กระทำ ร้าย การ เดือด พระราชกำหนด กฎหมายใน น่านน้ำ หรือท้องที่ ใด ๆ ใน ขณะ ที่ไม่มี เจ้า นาทิ ฝ่ายเทศาภิบาล ประจำ อยู่ ก็สมควร จะ เป็น กำลัง ช่วย ระวัง แด่จับกุม คน ร้ายได้ แต่ใน เวลา นี้ ยัง หาได้ มี กำหนด อำนวย แด่ นาทิ ของ กอง เรือรบ ใน การ ช่วย ระวัง เหตุ แด่ การ จับกุม ผู้ต้อง เดือด พระราชกำหนด กฎหมาย ดัง นี้ อย่างใดไม่ จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้กระทรวง ทหารเรือตรา กฎเสนาบดี ขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎนี้ให้ เรียกว่า กฎเสนาบดี ว่าด้วย นาทิ เรือรบ ช่วย ระวัง เหตุตาม หัวเมือง ชาย ทะเล ร.ศ. ๑๓๐